

Aan Provinciale Staten

Datum : **26 JULI 2018**
Documentnr. : 2018-040.270/29/A.28
Dossiënummer : K10618
Behandeld door : A.S. van den Berg/J.E.D. van der Broek
Telefoonnummer : (050)316
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Evaluatie eerste periode cultuurbeleid 2017-2020

Geachte dames en heren,

1. Aanleiding

U ontvangt deze brief omdat u in november 2015 een motie heeft aangenomen tijdens de behandeling van de kadernota cultuur 2017-2020. Hierin heeft u ons verzocht om:

- Een evaluatiemoment in te bouwen in het proces van het Strategisch Beleidskader Cultuur 2017-2020, gericht op toetsing van de kaders en op aanbevelingen voor de toekomst;
- Dit moment in te plannen in de zomer 2018 zodat het een opmaat kan vormen voor de dan komende periode in het cultuurbeleid.

Deze evaluatie hebben wij laten uitvoeren door BMC en leggen wij hierbij ter kennisgeving aan u voor.

2. Eerdere behandeling in PS

Op 4 november 2015 hebt u het Strategisch Beleidskader Cultuur 2017-2020 en de motie vastgesteld. <https://www.provinciegroningen.nl/beleid/cultuur/>. Wij bevinden ons nu dus bijna op de helft van deze beleidsperiode. Tegelijkertijd met deze evaluatie ontvangt u van ons de procedurebrief over de wijze waarop wij u betrekken bij de besluitvormingsproces van de cultuurnotaperiode 2021-2024.

3. Rol en bevoegdheden PS in deze fase

Deze evaluatie leggen wij ter kennisgeving aan u voor. In deze brief ontvangt u onze eerste reactie op het rapport van BMC. Wij reageren op de conclusies en geven aan op welke wijze wij een vervolg geven aan de aanbevelingen.

4. Vervolg

In de motie geeft u aan dat de evaluatie de opmaat moet vormen voor de nieuwe beleidsperiode. Wij stellen daarom aan u voor om over de belangrijkste conclusies in het rapport in gesprek te gaan bij het vaststellen van de startnotitie voor het nieuwe beleidskader cultuur 2020-2024. In november stelt u de startnotitie vast en vervolgens gaan wij aan de slag met de verdere uitwerking van de door u in de startnotitie meegegeven kaders. Hierdoor heeft u de komende tijd ook de mogelijkheid om met het veld in discussie te gaan. Het complete proces schetsen wij in de procedurebrief.

5. Extern betrokkenen

Voor deze evaluatie zijn zowel het culturele veld als de gemeenten geconsulteerd. Naast de digitale enquête zijn er verschillende gesprekken geweest met de steunfuncties en cultuurpijlers. Daarnaast hebben wij regiobijeenkomsten georganiseerd waarin wij niet alleen terugkeken op het eerste jaar van het

uitvoeringsprogramma 2017-2020 maar ook alvast in discussie gingen over de nieuwe beleidsperiode. Dit conform uw motie.

6. Nadere toelichting

Graag lopen wij met u de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van BMC door en geven wij een eerste reactie.

6.1. Werkwijze van BMC

Aangezien het uitvoeringsprogramma 2017-2020 nog maar één jaar in werking is hebben wij gekozen voor een lichte evaluatie. Het is moeilijk om nu al hele harde uitspraken te doen over de resultaten van het beleid. BMC heeft de evaluatie grondig aangepakt en is met vele partijen in gesprek gegaan en heeft daarnaast een digitale enquête uitgezet. Een aantal gesprekken is al gevoerd voordat de enquête is uitgezet en dit heeft zijn weerslag gehad op de responsiegraad. BMC heeft echter goede herkenbare aanbevelingen gedaan die ons waardevolle handvatten geven voor het aanscherpen van ons beleid op zowel de lange als de korte termijn.

6.2. Hoofdvragen en algemene conclusie van het rapport.

BMC heeft de volgende hoofdvragen beantwoord:

1. Draagt het (instrumentarium van het) beleidskader voldoende bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen?
2. Is het beleidskader behulpzaam voor de behoeften die leven bij het veld en voor nieuwe initiatieven die zich willen ontplooiën?

BMC geeft aan dat het provinciaal beleidskader goed functioneert en zeker als richtinggevend geldt. Naar aanleiding van de enquête en bijeenkomsten heeft BMC desalniettemin een aantal aanbevelingen gedestilleerd. Ze geven aan dat deze punten paradoxaal gezien een gevolg zijn van het dat het beleidskader zo goed werkt. Het kader is effectief en doelgericht maar dit werkt tegelijkertijd ook blik vernauwend en inperkend. Het hoofdpunt van deze aanbeveling is dan ook dat de provincie er goed aan zou doen om meer in te zetten op het strategische en tactische niveau van het beleid. Daarbij zou meer samenwerking met gemeenten kunnen worden gezocht. Nu gaat er veel werk zitten in het operationele niveau; het beheer van de veelheid aan beleidsinstrumenten.

6.3 Aanbevelingen en reactie.

Aanbeveling positie van uw Staten.

BMC geeft in het rapport de aanbeveling dat wij er voor moeten zorgen dat het gesprek met uw Staten inhoudelijk de moeite waard blijft. Ze adviseren om ook in gesprek te gaan over de hoofdlijnen van de ingezette beleidsinstrumenten. Wij onderschrijven het belang om u goed bij het proces te betrekken en hebben dit opgepakt. Wij willen graag in een eerder stadium met u in overleg over de inhoudelijke kaders. Daarom hebben wij voor een extra beslismoment gekozen door in een startnotitie de belangrijkste, uit de evaluatie voortkomende beleidskeuzen voor te leggen. In de kadernota werken wij dit vervolgens verder uit.

Verantwoordelijkheid GS

Een aantal van de aanbevelingen gaat over de werkwijze van de organisatie wat onder onze verantwoordelijkheid valt. BMC geeft de volgende aanbeveling:

- Formuleer een regierol voor de provincie zodat het makkelijker is om bij de hoofdlijnen van het beleid te blijven.
- Laat het ambtelijk apparaat vooral op integraal en tactisch niveau werken en minder op operationeel niveau. Beleg uitvoerende taken waar mogelijk buiten de deur.
- Besteed tijd en energie die wordt bespaard op de uitvoering van beleid aan overleg met samenwerkingspartners over doelen en strategieën. De provincie moet zich richten op samenwerkingsarrangementen en niet op details van regelingen.
- Beperk het aantal beleidsinstrumenten en maak zo mogelijk bredere regelingen. De Kunstraad kan een grotere rol spelen in de uitvoering van regelingen.

De afgelopen twee jaar hebben wij al sterk ingezet op een meer strategische en regisserende rol vanuit de provincie door onder meer nadrukkelijk te sturen op de strategische lijnen uit de kadernota cultuur. De resultaten hiervan zijn ook al zichtbaar in de uitkomsten van de evaluatie. De strategische lijnen worden als zeer bruikbaar gezien door de instellingen. Daarnaast wordt de ambtelijke inzet zeer gewaardeerd en wordt ook gezien dat de controlerende taak langzaam maar zeker meer naar de achtergrond verdwijnt.

Wij hebben daarnaast veel energie gestoken in het verminderen van de administratieve last voor instellingen. Wij hebben het volgende al ingezet:

- Wij hebben een gezamenlijke digitale aanvraagprocedure opgezet met de gemeente Groningen.
- De regeling voor de cultuurpijlers is regelarm en gebaseerd op vertrouwen.
- Wij bezoeken alle instellingen ambtelijk minimaal twee keer per jaar.
- Wij hebben de subsidiebeschikkingen leesbaarder en gebruikersvriendelijker gemaakt. In de vaststellingsbrieven hebben wij dit nog verder doorgevoerd.

In de procedureregeling hebt u vastgesteld dat wij onze subsidieregelingen voortaan baseren op vertrouwen. Dit vraagt van ons meer regie aan de voorzijde van de aanvraag en een goede monitoringssystematiek. Dit najaar starten wij met het opzetten van de nieuwe monitoring zodat wij instellingen meer op kwalitatieve doelen kunnen afrekenen. Hierdoor kunnen wij het gesprek met het veld ook op een meer kwalitatieve wijze voeren in plaats van op detailniveau. Wij blijven echter verder inzetten op deze aanbevelingen van BMC en verwachten dat dit ook steeds zichtbaarder zal zijn voor onze samenwerkingspartners en het culturele veld.

Aanpassingen in het huidige beleid.

Een aantal van de aanbevelingen van BMC hebben wij inmiddels al in deze cultuurnotaperiode opgepakt. Daarnaast onderzoeken wij, naar aanleiding van de evaluatie, de mogelijkheden om met ingang van 1 januari 2019 een aantal wijzigingen in het huidige beleid door te voeren. Het gaat om de volgende punten:

- Positie van de gemeenten

BMC adviseert om gemeenten intensiever te betrekken bij de beleidsvorming. Wij onderschrijven het belang hiervan. Met de vijf regiobijeenkomsten die wij in het kader van de evaluatie organiseerden hebben wij hier een eerste aftrap voor gedaan. De komende maanden hebben wij vervolggesprekken met gemeenten (naar herindeling) over een betere afstemming van ons beleid. BMC stelt voor dat wij gaan inzetten op samenwerkingsarrangementen. Wij kunnen bijvoorbeeld betere afspraken maken over de structurele en incidentele subsidies en de opdracht aan de steunfuncties. Dit nemen wij mee in het gesprek met gemeenten. Ons doel is om tot een meer gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het cultuurbeleid te komen met alle gemeenten.

- Regelingen vaker uitbesteden

BMC adviseert om regelingen vaker uit te besteden aan bijvoorbeeld de Kunstraad. Het mediafonds wordt hier genoemd als een concreet voorbeeld. Vorig jaar hebben wij de Kunstraad geëvalueerd en in het adviesrapport is geadviseerd om ze met name in te zetten op strategische advisering en de uitvoering van subsidies weer bij de overheden te beleggen. Beide adviezen zijn lastig met elkaar te verenigen. Desondanks onderzoeken wij de mogelijkheden om deze aanbeveling op te pakken.

- Regelingen herzien

Over de uitvoering van een aantal regelingen worden opmerkingen gemaakt zoals bijvoorbeeld over de hoogte van de toegekende subsidies vanuit het budget van de Kunstraad en over de regionale spreiding van de CIAN. Wij onderzoeken de mogelijkheden om onze huidige regelingen verder aan te scherpen en informeren u hierover in het voorjaar van 2019.

Bespreekpunten voor de startnotitie.

Zoals al aangegeven agenderen wij in november de startnotitie voor de nieuwe kadernota cultuur in uw Staten. Deze evaluatie geeft belangrijke input voor de discussie die dan plaats zal vinden. Wij gaan naar aanleiding van deze notitie graag over de volgende punten met u in gesprek:

- In de evaluatie wordt aangegeven dat de beleidsperiode van 4 jaar te kort is voor het realiseren van de geformuleerde ambities. Wij onderzoeken de mogelijkheden om meer rust en continuïteit te creëren in de beleidsperiode gezamenlijk met de gemeente Groningen. In de startnotitie gaan wij met u in gesprek over de wijze waarop wij dit kunnen ondervangen.
- De mogelijkheden voor het vormgeven van een Provinciale Culturele Infrastructuur.
- Het vinden van een goede balans tussen landelijke kunst en cultuurbeleid en een accent op erfgoed in de ommelanden. In onze cultuurnota's van de afgelopen jaren is voortdurend de nadruk gelegd op het belang van 'het verhaal van Groningen' als mede op spreiding van aanbod en kwaliteit. Dit blijft echter een moeizaam en ingewikkeld proces waarin wij scherpe keuzen moeten blijven maken. Een sterke

stad is naast een leefbare regio van groot belang voor het welzijn van de inwoners en bijvoorbeeld het tegengaan van krimp.

7. Afsluitend

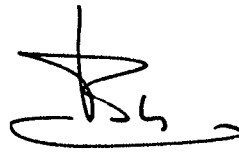
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

Bijlagen:

Nr.	Titel	Documentnr.	Soort bijlage
1.	Evaluatie beleidskader cultuur 2017-2020 Provincie Groningen	2018-049423	Rapport